

Ningú no parlarà d'ell quan s'haja mort

Tres mesos després de l'assassinat, no se sap res de qui pot ser l'homicida de l'alcalde de Polop de la Marina. La investigació resta encallada i el mòbil d'un crim passional pren força.

Un atemptat terrorista. A les 22.45 hores del dia 18 d'octubre les ràdios i els diaris electrònics es fan ressò d'un fet que ha passat a Polop, localitat cap-i-cua tranquil·la, de la comarca de la Marina Baixa. Uns desconeguts han disparat tres trets al cap de l'alcalde del poble, Alejandro Ponsoda, just a l'entrada de sa casa, dins el cotxe. El batlle, del Partit Popular, és traslladat d'urgència a l'Hospital General d'Alacant. Està tan greu que li perilla la vida. Ponsoda mor vuit dies més tard a l'hospital.

En un primer moment tot fa pensar que es tracta d'un atemptat i que darrerere hi ha ETA. Però al cap de poques hores la possibilitat d'un atemptat terrorista és descartada. "És el que vam pensar tots al principi —explica una veïna de Polop—, perquè no sabíem quines altres raons podia tenir ningú per a assassinar Alejandro", que és qualificat per una altra polopina, P. C., de "molt bona persona i amb bon tracte amb tothom".

El 18 de gener va fer tres mesos de l'assassinat de Ponsoda. Tot aquest temps no ha pas servit per a aclarir qui foren els autors del crim. L'evolució de la investigació ha estat hermètica, sense escaletes que deixin llucar cap mena d'informació, però sense avançar grans passes. "La sensació és que no saben cap a on tirar", diu C. G. Una sensació escampada pel poble. Així i tot, cal demanar-se si amb el pas d'aquest període, més de noranta dies, la població ja s'ha refet de l'impacte que hi va produir l'assassinat. "Un poc, sí; però tothom espera que s'aclareixi el fet", respon ràpidament Juan Cano, número dos en la llista del PP i ara nou batlle de Polop.

Passar comptes. Quins comptes i per què? Les hores immediatament

següents al crim, una parella d'estrangers residents a Polop —un terç dels habitants, 3.636, són forans i, d'aquests, el 75% provenen de països de la Unió Europea— és interrogada per part de la Guàrdia Civil. Són els primers a la llista dels possibles assassins perquè feia poc que havien amenaçat el popular Ponsoda i el secretari municipal quan anaren al seu domicili a informar-los d'una expropiació: els havien de llevar 355 metres quadrats dels 1.800 dels quals són propietaris. Amb tot, els agents s'adonen prompte que no tenen davant els homicides; si més no, els deixen anar.

Començava així una llarga llista d'interrogatoris. No hi va faltar ningú i fins

Un home de quatre majories absolutes

Alejandro Ponsoda va viure tota la vida lligat directament a l'Ajuntament de Polop. A la casa de la vila hi treballava d'administratiu des de jove i el 1995 va fer el salt cap a la política. Tot encapçalant la llista del Partit Popular, va aconseguir la victòria a les eleccions d'aquell any, amb majoria absoluta. Llavors esdevé un líder polític municipal al qual ningú no pot fer ombra. Cada legislatura l'oposició prova de fer front al poder del polític popular amb opcions diferents: socialistes, nacionalistes o independents. Però Ponsoda guanya les eleccions del 1999, del 2003 i les de l'any passat amb majoria absoluta. A les urnes, ningú no l'ha vençut mai.

i tot els regidors de la corporació van haver de respondre les preguntes dels investigadors. Descartada la possibilitat d'una venjança, calia posar sobre la taula més mòbils possibles. Mentrestant, els membres de la Guàrdia Civil continuaven rastrejant el voltant de la casa i els camps de la rodalia amb l'objectiu de localitzar les armes amb què havien disparat a Ponsoda; trobar alguna clarícia entre tanta foscor, si més no.

Especulació criminal. Una mort amb rerefons urbanístic. Aquests darrers anys, Polop, com tants pobles del litoral valencià de les comarques d'Alacant, ha sofert la febre de la construcció fins al punt de transformar els paisatges tradicionals. A la pedania de Xirles, nucli on tenia la casa Ponsoda i a les portes de la qual va ser assassinat, la panoràmica que s'hi albira és esquitxada de grues, els campanars postmoderns. El paper central de l'urbanisme i dels possibles entramats de corrupció que s'escampen arreu, a molts ajuntaments, va fer pensar en l'especulació de la rajola com un dels mòbils de l'atac al batlle. Al poble contenen que "l'urbanisme va ser un dels pocs punts de fricció de la seua gestió", perquè, a grans trets, "no era un home gens polèmic", assegura P. C. L'urbanisme com a mòbil del crim és, doncs, damunt la taula dels investigadors, però en una banda, apartat. No és la principal línia d'investigació i ha anat perdent força amb el pas dels dies.

No s'evoluciona i tampoc no s'informava del poc que se sabia. L'Ajuntament de Polop ha reclamat unes quantes vegades més informació sobre l'avanç de la investigació, perquè "fins ara no en tenim cap notícia" —diu l'actual alcalde—, a la qual cosa ajuda el secret de sumari del cas.

La possibilitat més amarga. De tota la melsa és la part més amarga, encara. Ningú no en diu res, però al poble de la Marina Baixa tothom en parla en veu baixa. L'assassinat d'Alejandro Ponsoda va ser en realitat un crim pas-

Alejandro Ponsoda, batlle de Polop (Marina Baixa), fou assassinat el 18 d'octubre passat.

sional. Una història molt dura per a "un home molt, molt d'Església", separat i amb dues filles, de 25 anys i 27. Però la complexitat del cas encara es torna més enrevessada quan hi ha la possibilitat que la relació que mantenia l'alcalde no fóra amb una dona sinó amb un home. És a dir, que Ponsoda havia amagat que era homosexual. Siga com siga, tampoc no s'ha demostrat a hores d'ara que l'homicidi haguera tingut un motiu passional. Això no obstant, és una de les línies d'investigació que ha pres més força aquests mesos, tot i que el batlle, Juan Cano, diu que "són tot elucubracions". Així i tot, ell mateix va declarar fa poc que, "al 99%", allò que havia passat, la mort de Ponsoda, no tenia relació amb la vida pública del polític popular ni amb assumptes propis de l'administració, de manera que directament ho circumscriu a l'esfera privada.

En aquest sentit, el delegat del govern espanyol al País Valencià, Antoni Bernabé, va reconèixer que la mort de

l'alcalde de Polop és un cas "complicat". Tal com avança la investigació, és a dir, sense grans passes –ateses les informacions que es (des)coneixen–, el cas pot passar de *complicat* a *fred* en poc temps. Els casos *freds* són aquells considerats no resolts i les carpetes dels quals dormen, sense despertador, a les prestatgeries dels investigadors i cauen en l'oblit amb el pas del temps.

Noves anàlisis. Ara bé, també és cert que els darrers temps alguns moviments apunten a un possible tomb en la investigació. Per començar, de l'anàlisi del crim se n'encarrega un dels millors equips de la policia, vingut des de Madrid i especialitzat en homicidis de ressò i que fan de mal d'aclarir, com és el cas. A més, els forenses voldrien revisar uns quants punts dubtosos i per això sembla que el cadàver de Ponsoda fou exhumat fa poc, segons que han assegurat a EL TEMPS veïns del poble. L'exhumació pot indicar que d'ací a poc es pot descobrir alguna cosa, o

bé que la investigació ha tornat al punt de partença.

L'escriptor Gabriel Miró va triar Polop com a segona residència; hi passava les vacances i tant de temps com podia. Va fer de la seua llar polopina, casa Sigüenza, un referent literari a *Anys i llegües*, obra traduïda al català per Enric Valor. Vuitanta anys després de l'edició del llibre d'aquest autor d'Alacant, un gran misteri s'ha fet fort al peu del seu estimat Ponotx, cim de més de 1.000 metres que Miró va batejar com el *Lleó adormit*. Qui va matar l'alcalde Ponsoda? Sense resposta, Polop de la Marina veu passar el temps amb desassossec. El camí des de Xirles cap al poble fa parada en un encreuament; a la dreta trenca cap al cementiri, darrera destinació de tots. Al poble, el silenci sobre la mort d'Alejandro només l'altera el brollar dels 221 canons de la font dels Xorrets. L'aigua hi raja, malgrat tot.

Cèsar Palazuelos